Келісемін:
Директордың тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары:
Ә.Б.Ибраймов ________
«29»___08___2024 жыл

Бекітемін:
Мектеп директоры:
А.М.Жарекин ________
«_____»_________2024 жыл

«Шахмат» үйірмесі.

Дене шынықтыру пәні мұғалімі: С.Т.Мардаева

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

Шахматты біз осы уақытқа дейін ойын деп қабылдап келдік. Ал тереңірек үңілсек шахмат- адамның ақыл –ой дамуына ықпал ететін білім.

Шахмат ойыны жоғары интеллектуалды спорт түрі болғандықтан, балалардың логикалық ойлау, алдын-ала болжау, математикаға бейімделу қабілетін арттыруға, үлкен мүмкіндік туғызатындығы сөзсіз. Бала тәрбиесіндегі ойынның түрлері, соның ішінде логикалық ойлау қабілеттерін дамытатын шахмат және дойбы ойындары- бұл адамның мінез құлқының қалыптасуына үлкен септігін тигізеді.

Қазіргі таңда бастауыш сынып оқушыларына аптасына 1 сағаттан шахмат сабағы жүргізіліп, шахмат ойнына деген оқушылардың қызығушылығы күннен- күнге артып келеді.

Бағдарламаның мақсаты: Шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау. Балалардың интеллектуалдық ойлауы мен танымдық қабілеттерін дамыту мақсатында шахмат ойынының теориясы мен тәжірибесі негіздерін оқытып үйрету.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Білім беру:
2. Шахматтың шығу тарихымен таныстыру;
3. Ойын ережелерін үйрету;
4. Оқушыларға шахмат ойыны туралы теориялық білім беру, сайыстар өткізу ережелерімен таныстыру.

Бағдарламаның өзектілігі: Уақыт талабымен сәйкес жеке тұлғаны жетілдіру,дамыту. Шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді. Сабақтан тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады

Бағдарламаның ерекшелігі: Алдымен әр шахмат ойнаушының тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелеуде, екіншіден әр тәрбиеленушінің өмірге көзқарасы, жағдаяттарды шеше білуі есепке алынады. Баланың жеке қасиеттерін табиғи, физикалық және психологиялық қасиеттерін білуді талап етеді.

Бағдарламаның жаңалығы: мұғалімнің сабақтарда қолданатын, балалардың жеке және жалпы логикалық ерекшеліктерін жетілдіретін дидактикалық материалдарын (карточкалар, шахматтық этюдтар және тапсырмалар) әзірлеуінде, зерттеу әдісін қолдануында (шахматтың шығу тарихы туралы), мектептің материалдық жағдайын ескере отырып оқу-тақырыптық жоспарын құруда.

Күтілетін нәтиже:

шахматы ойнау ережесін;
ойнаушының құқы мен міндеттерін;
шахматтың шығу тарихын:
ойынтактикасытуралынегізгітүсінік.
алғанбілімдерінпрактикадақолданабілу;

Тақырыптық жоспар
Барлығы 34сағат

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазакстанның көне шахмат тарихы	1сағ 1сағ 1сағ	02.09.24 03.09.24 05.09.24
2	Шахмат ойынының тарихы	1сағ 1сағ 1сағ	09.09.24 11.09.24 12.09.24
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	1сағ 1сағ 1сағ	16.09.24 17.09.24 19.09.24
4	Шахмат жазуы	1сағ 1сағ 1сағ	23.09.24 25.09.24 26.09.24
5	Пат немесе тең ойын	1сағ 1сағ 1сағ	30.09.24 02.10.24 03.10.24
6	Фигуралар қозғалысы	1сағ 1сағ 1сағ	07.10.24 09.10.24 10.10.24
7	Ферзі королге карсы	1сағ 1сағ 1сағ	14.10.24 16.10.24 17.10.24
8	Екі піл королге қарсы	1сағ 1сағ 1сағ	21.10.24 23.10.24 24.10.24
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	1сағ 1сағ 1сағ	04.11.24 06.11.24 07.11.24
10	Шахмат сағаты	1сағ 1сағ 1сағ	11.11.24 13.11.24 14.11.24
11	Тең ойынды ұсыну	1 сағ 1сағ 1сағ	18.11.24 20.11.24 21.11.24
12	Мәңгілік шах фигураларды алмастыру	1 сағ 1сағ 1сағ	25.11.24 27.11.24 28.11.24

13	Қос ат қорғаныс	1сағ 1сағ 1сағ	02.12.24 04.12.24 05.12.24
14	Ферзі гамбиті	1сағ 1сағ 1сағ	09.12.24 11.12.24 12.12.24
15	Ортодоксаль қорғанысы	1сағ 1сағ 1сағ	16.12.24 18.12.24 19.12.24
16	Славиян қорғанысы	1сағ 1сағ 1сағ	23.12.24 25.12.24 26.12.24
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	1сағ 1сағ 1сағ	09.01.25 13.01.25 15.01.25
18	Қақпанға түсіп қалмау	1сағ 1сағ 1сағ	16.01.25 20.01.25 22.01.25
19	Тактика әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	23.01.25 27.01.25 29.01.25
20	Еліктіру әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	30.01.25 03.02.25 05.02.25
21	Қос соққы әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	06.02.25 10.02.25 12.02.25
22	Байлап матау әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	13.02.25 17.02.25 19.02.25
23	Ашық шабуыл әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	20.02.25 24.02.25 26.02.25
24	Шалғыту әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	27.02.25 03.03.25 05.03.25

25	Кеңістікті босату әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	06.03.25 10.03.25 12.03.25
26	Тосқауыл қою әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	13.03.25 17.03.25 19.03.25
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	20.03.25 02.04.25 03.04.25
28	Өтпелі жүріс әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	07.04.25 09.04.25 10.04.25
29	Жол бөгеу әдісі	1сағ 1сағ 1сағ	14.04.25 16.04.25 17.04.25
30	Стратегия	1сағ 1сағ 1сағ	21.04.25 23.04.25 24.04.25
31	Күшті және әлсіз нүктелер	1сағ 1сағ 1сағ	28.04.25 30.04.25 01.05.25/30.04.25
32	Варианттарды есептеу тәсілі	1сағ 1сағ 1сағ	05.05.25 07.05.25/05.05.25 08.05.25
33	Алдын алу немесе сақтық шаралары	1сағ 1сағ 1сағ	12.05.25 14.05.25 15.05.25
34	Ойын соңының ерекшеліктері	1сағ 1сағ 1сағ	19.05..25 21.05..25 22.05..25

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Сухин И. Г. «Тек кішкентайларға арналған шахмат» ата-аналар мен балалардың бірігіп оқуына арналған ертегі кітаптар. – Москва. 2013ж.
2. Селиванов А.В. Яков Владимировтың гроссмейстердің таңдаулы тапсырмалар жинағы.
3. Дэвид Притчард.Үйренушілерге арналған шахмат оқулығы.
4. «Ең ақылды балаларға арналған шахмат жазбалары» И.О.Киров
5. «Жас шахматшы» А.Бөлекпаев, Ж.Мусин,В.Чундеров
6. Н.М.Калиниченко « Шахмат тактикасы және стратегиясы бойынша оқулық»
7. М.Эйве В.Мейден «Гроссмейстердің шахмат құпиялары»
8. Е.Ю. Владимиров Д.Қ. Садуақасов «Шахмат негіздері»
9. Н.М.Калиниченко Э.Ласкер «Шахмат ойыны мектебі»
10. М.И.Қапбасов «Шахмат мектебі»

Үйірме кестесі
2024-2025 оқу жылы

№	Үйірме	Күні	Уақыты	Өтетін орыны
1	Шахмат	Дүйсенбі	10:30-11:15	Хлебодаровка мектебі
2	Шахмат	Сәрсенбі	10:00-11:15	Хлебодаровка мектебі
3	Шахмат	Бейсенбі	10:00-11:15	Хлебодаровка мектебі

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы	Мекен-жайы
1	Халелов Саясат	7-класс	Сарыжар селосы
2	Досболов Мейрамбек	7-класс	Сарыжар селосы
3	Арынғазин Мирас	7-класс	Сарыжар селосы
4	Қалдықұлов Дархан	7-класс	Сарыжар селосы
5	Исмағзам Рулан	7-класс	Сарыжар селосы
6	Қыдыр Самал	7-класс	Сарыжар селосы
7	Абдуллаева Айару	7-класс	Сарыжар селосы
8	Бүркітова Іңкәр	6-класс	Сарыжар селосы
9	Амандық Азат	4-класс	Сарыжар селосы
10	Орынбай Ержан	3-класс	Сарыжар селосы
11	Теңелжан Жандор	3-класс	Сарыжар селосы
12	Қалдықұлова Майра	3-класс	Сарыжар селосы
13	Мәуленадинов Н	3-класс	Сарыжар селосы
14	Шамит Инжу	3-класс	Сарыжар селосы
15	Базарбай Асхат	4-класс	Сарыжар селосы

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылардың қауіпсіздік ережелерінің нұсқаулығымен таныстыру беті 2024-2025 оқу жылы

№	Оқушының аты-жөні	І-жарты жылдық	ІІ-жарты жылдық
1	Халимов Саясат		
2	Досболов Мейрамба		
3	Арынғазин Мирас		
4	Қалдықұлов Дархан		
5	Исмағзам Рулан		
6	Қыдыр Самас		
7	Абдуллаева Айару		
8	Бүркітова Іңкәр		
9	Амандық Азат		
10	Орынбай Ержан		
11	Теңелжан Жандар		
12	Қалдықұлова Мейр		
13	Нұрладинов Н		
14	Шамит Шукие		
15	Базарбай Асхат		